

Tại Hoa Kỳ, sau cuộc bầu cử giữa nhiệm kỳ ngày 02/11, Đảng Dân Chủ đã đuối vì mất đa số tại Hạ viện,

mất thêm ít ra sáu ghế Nghị sĩ Thượng viện và nhún vai trò Thống đốc cho đảng Cộng Hoà ở 29 tiểu bang để chỉ còn giữ lại được có 18 tiểu bang. Những giám sát đã dè báo, hồ sơ kinh tế đã làm đảng Dân Chủ mất phiếu khi thụt lùi p v n ở mức gần 10% trong hơn một năm qua và buộc chi ngân sách gia tăng quá mức.



▢ *Tổng thống Barack Obama ©Reuters*

Giảm thâm hụt ngân sách và xét lại đề luật cải thiện y tế, đây sẽ là hai hồ sơ lớn trong cuộc đấu tranh giữa hành pháp và lập pháp tại Hoa Kỳ sau cuộc bầu cử giữa nhiệm kỳ tổng thống.

Tại California, Chuyên gia kinh tế Nguyễn Xuân Nghĩa phân tích thêm về nguyên nhân và hậu quả của chi tiêu thặng dư của đảng Cộng hòa

**Chuyên gia kinh tế Nguyễn Xuân Nghĩa tại California 05/11/2010
by Thanh Hà**

- Ngay sau khi có kết quả sơ khảo của cuộc bầu cử thì hôm Thứ Tư mừng ba, Tổng thống Barack Obama đã họp báo để nói về tình trạng "tối tăm" - chính của ông ta - của đồng cộng m quý, và rằng ông đã hiểu là vì tình hình kinh tế của sáng sớm nên cử tri có phần ngờ. Câu trả lời đó cho thấy ông ta chưa hiểu gì cả, vì kinh tế chính là một nguyên nhân mà thôi!

Thanh Hà: Anh dùng một chữ hơi lạ và hơi bỡ ngỡ khi nói rằng Tổng thống Mỹ chưa hiểu gì cả! Tại sao lại như vậy?

Nguyễn Xuân Nghĩa: - Một sự thật mà nhiều người Mỹ vừa khám phá ra là có nhiều chuyện mà ông Barack Obama không hiểu gì cả! Có bốn nhân vật trong ban tham mưu kinh tế của ông thì ba người đã từng chính trong hai tháng qua nên chính ông còn ai nhắc ông về thực tế kinh tế nữa!

Nói về kinh tế thì Hoa Kỳ bước suy trầm từ Tháng 12 năm 2007 và đóng đáy vào Tháng Bảy năm 2009 mà rơi chính là hai phần trăm. Thuyết nghiệp vụ tăng đều, từ 5,5% vào cuối năm 2007 lên tới 10% sau khi ông Obama nhậm chức đầu tiên năm. Ngày nay, mức thất nghiệp vụ là 9,6% dân số lao động và kinh tế tăng trưởng với tốc độ quá thấp, chính sự tin tưởng của giới tiêu thụ vẫn sa sút. Đó là vấn đề chung.

Trong hoàn cảnh đó, người dân chính là ưu tiên của chính quyền trong tay đồng Dân Chủ tất nhiên là giới quý tộc và các tầng lớp dân sinh, kinh tế và nhân đạo. Họ thất vọng vì điều này không xảy ra, ưu tiên của ông Obama và đồng Dân Chủ lại là chuyện khác, là cải tạo xã hội theo hướng bao cấp. Vì vậy, cử tri mới thấy bất mãn không chỉ vì tình hình kinh tế.

- Lý do ngoài kinh tế là Quốc hội Dân Chủ đã chuyển quan trọng đa số mà "tăng vào hàng ngũ" ta" - là chính quyền bên này - mà ý đồ lợi ích kém và vô hiểu về kinh tế. Ngay từ cuối năm ngoái, đồng Dân Chủ đã có nhiều biện pháp tiên báo về thất vọng của dân chúng. Thí dụ là nguyên Dân Chủ thất cử ở các tiểu bang có truyền thống bảo vệ Dân Chủ. Vì vậy mà sau đó họ vẫn xào nấu ra đề luật cải tổ chính quyền và dùng thủ thuật chính trị để thông qua, kết quả bị quy một đề luật hơn 2.000 trang mà người ta chỉ có hai tiếng để đọc. Càng đọc ra hiểu ra thì càng thất vọng. Vì vậy, Quốc hội trong tay đồng Dân Chủ chỉ còn số tín nhiệm của 17% dân chúng.

- Lý do thứ ba là chính bản thân Obama. Ông tin vào tài hùng biện của mình để thi hành giới cải tạo xã hội lao động không đi sát với mối quan tâm của người dân. Ông đã để Quốc hội Dân

- Thợ cày thì hai phần ba dân Mỹ cho rằng quốc gia đang đi chệch hướng và đã trở thành phần ôn hòa đến lạ kỳ của gia đình ông Obama này đến bộ phận phiêu lưu Công Hoà! Những đồng viên Dân Chủ trung kiên cũng bắt đầu mất niềm tin vào tương lai. Cho nên bộ phận dân Mỹ bộ phận phiêu lưu vì lý do kinh tế không thôi thì chĩa đầu!

Nguyễn Xuân Nghĩa: - Thưa ra, Obama có ưu tiên là cải thiện xã hội hơn là cải thiện kinh tế. Tháng trước, ông ta vừa công nhận là chuyển "sản sàng cuộc sống" để kích thích kinh tế lại không sẵn sàng nhận ông ta tiếp quản lúc ban đầu. Trong lúc này lại đòi cải thiện y tế!

Thanh Hà: Nhưng ngay trước mắt thì Hành Pháp trong tay đảng Dân Chủ và Lập pháp do đảng Cộng Hoà kiểm soát thì Hội viên sẽ phải sống chung như thế nào?

Nguyễn Xuân Nghĩa: - Ngay từ lúc mới thì đôi bên dần dần trở nên trong các hồ sơ cấp bách nhau. Cấp bách nhất là ngân sách. Quốc hội Dân Chủ giới thiệu dự luật ngân sách cho tài khóa 2011, là từ đầu tháng 10 và qua đầu cuối tháng Chín năm tới, chỉ vì sự thật còn nặng nề. Cho nên, đôi bên phải cấp tốc thông qua dự luật này và phải như hai cái gai là giảm chi và giảm thu.

Vì bài chi ngân sách quá lớn, đảng Cộng Hoà đòi lập tức giảm chi 100 tỷ, đó là một t. Cái gai kia là thuế. Hơn năm nay, hai đề luật giảm thuế của Bush năm 2001 và 2003 phải mãi mãi, nếu không tái tục thì qua mừng một Tháng Giêng, thuế tăng đảng lo ngại ngay giảm sẽ sa sút kinh tế. Bên Cộng Hoà đòi duy trì việc giảm thuế, đảng Dân Chủ chủ mưu giảm thuế thành phần trung lưu mà không dám đưa chuyện đó ra bàn quyền trước ngày bầu cử vừa qua.

Hôm Thứ Năm, ông Obama nói ý là có thể triển khai giảm thuế thêm vài năm cho các hộ gia đình giàu, là có lợi tức trên 250 ngàn đô la một năm, mà chính sách bên Cộng Hoà đã đảng ý. Và ngân sách bài kết quả giảm. Đó là một trận đánh.

- Trận thứ hai là giảm bài chi ngân sách, hiện đã quá 14.300 tỷ đô la và năm tới còn tăng nữa. Đảng Cộng Hoà báo trước là đề xuất cắt giảm vào Quốc hội để cắt giảm bài chi. Các thành phần chủ trương tăng cường luật chi thu và cắt giảm lợi công chi vô trách nhiệm để thủ ngân lớn nên hồ sơ không nhúng tay. Trận đánh này sẽ kéo dài nhiều năm.

- Trận thứ ba, đối đầu nhất, là vấn đề luật cải thiện. Phe Dân Chủ coi đây là thành tích của mình, đảng Cộng Hoà thì nguy hiểm là sẽ thu hẹp, hoặc tu chính lại. Trận này sẽ kéo dài vài năm vì lãnh đạo hai Cộng Hoà tại Thượng viện nói trước, và sau khi gặp ông Obama hôm Thứ Năm còn nói lại: Nhiệm vụ của chúng tôi là đẩy lui "chính sách bảo vệ đảng kiểu Obama" và mưu nhử vậy, phải khi ông Obama chỉ là thế lực thế lực mới nhúng tay!

Thanh Hà: Câu hỏi cuối, thưa anh. Trong tình hình đó, liệu ông Obama còn tranh luận gì để gây sức ép với Trung Quốc về tỷ giá đồng Nhân dân tệ hay không?

Nguyễn Xuân Nghĩa: - Trước tiên Obama chỉ đưa giả vì áp lực bảo hộ mà muốn đưa Quốc hội Dân Chủ chủ trì chín tháng nay, Chính quyền của ông đưa tìm cách trì hoãn việc Quốc hội gây sức ép và Bộ Kinh có thể đi đầu nên không sao. Từ năm tháng nay, họ chỉ đi đầu chủ nhữ giá đảng bài của 2% mà thôi. Bây giờ Bộ Kinh e ngại là Quốc hội bên đảng Cộng Hoà sẽ không gây áp lực mà muốn đưa đảng Dân Chủ nhúng tay đảng nhân viên Trung Quốc trên nhiều hồ sơ khác.

- Về lợi, chính trị đảng Mỹ có thể lợi thì một đề nghị chủ đề lập là Ngân hàng Trung ương vẫn có thể kích thích kinh tế bằng biện pháp in bạc bơm tiền vào kinh tế, nói văn hoa là "tăng mức lưu hành tiền tệ".

Hôm Thứ Tư, đồng nghiệp này loan báo quy tắc đồng nghiệp sẽ thêm 600 tỷ đô la trong tám tháng tới, hôm sau các thị trường chứng khoán thế giới đều lên giá vù vù! Sự kiện này thất bại không nhiều, vì trung bình mỗi tháng tăng thêm 75 tỷ so với khi thị trường lên hành là 8.700 tỷ đô la, nhưng nó cho thấy Mỹ vẫn còn nhiều đòn phép gây ảnh hưởng. Bị pháp đó làm đô la sụt giá, hàng Mỹ thành rẻ hơn, cạnh tranh mạnh hơn và thị trường Mỹ chảy qua Á châu làm bong bóng đô la tại các Trung Quốc nay mai càng đổ vỡ!

Vì vậy, tôi nói hoa mồm và yêu cầu các Obama thất bại không đáng sợ bằng quy tắc đồng nghiệp các nhà nghiên cứu khác các nhà chính trị.